

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Kuchynkou v právní věci
žalobce: L.T., zastoupeného JUDr. E.F., obecným zmocněncem se sídlem..., proti žalované:
Městská policie Karlovy Vary, se sídlem Moskevská 34, Karlovy Vary, v řízení o žalobě
 proti rozhodnutí žalované vydanému v blokovém řízení **dne 1.7.2010 pod čj. 20626/2010,**

t a k t o :

I. Žaloba se odmítá a věc se postupuje k vyřízení žádosti o obnovu řízení žalované.

II. Žalobci se z účtu Krajského soudu v Plzni v r a c í zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3.000,- Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

III. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobou předanou k poštovní přepravě dne 26.6.2012 se žalobce domáhá vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalované vydaného v blokovém řízení dne 1.7.2010 pod čj. 20626/2010.

Žalobce uvádí, že až výpisem z karty řidiče zjistil, že mu byly na základě rozhodnutí žalované vydaného v blokovém řízení dne 1.7.2010, čj. 20626/2010, neoprávněně uděleny body podle § 123b odst. 1 a násl. zákona o silničním provozu a zaznamenány v registru řidičů. Z výpisu z karty řidiče vyplývá, že žalobce měl spáchat dne 1.7.2010 přestupek v Karlových Varech, za který mu měla být udělena bloková pokuta. Tento přestupek byl spáchán vozidlem značky Volvo SPZ... dne 1.7.2010 na nábreží Jana Palacha v Karlových Varech. Žalobce namítá, že toto vozidlo nevlastní, nikdy nevlastnil a dne 1.7.2010 se v Karlových Varech vůbec nenacházel. Toto vozidlo mu bylo v roce 2010 zapůjčováno z autoservisu v době, kdy probíhala oprava jeho motorového vozidla. S vozidlem tedy v průběhu roku 2010 disponovala řada osob a žalobce v něm rovněž měl uložené osobní doklady. Je proto pravděpodobné, že se neznámý řidič vozidla dne 1.7.2010 prokázal v Karlových Varech při silniční kontrole osobními doklady žalobce.

Žalobce namítá, že se přestupku dne 1.7.2010 v Karlových Varech nemohl nikdy dopustit zejména proto, že se v inkriminované době v Karlových Varech nenacházel a vozidlem Volvo SPZ... nedisponoval. Údajný přestupek měl být spáchán 1.7.2010 v 17:35 na ulici nábreží Jana Palacha, v té době se žalobce a údajný pachatel přestupku nacházel v Českých Budějovicích. Jako důkaz uvedeného předkládá čestné prohlášení dvou svědků, a to J.B. a A.E. Jako další důkaz navrhuje žalobce, aby žalovaná předložila kamerové záznamy z místa údajného přestupku, popř. aby doložila svědectví neznámého policisty, který měl

přestupek blokově projednat (rozhodnutí neobsahuje v rozporu se zákonem žádné identifikační údaje strážníka). Místo údajného přestupku je definováno zmatečně jako „stezka pro chodce“, na nábřeží Jana Palacha se však nenachází žádná stezka pro chodce, kde by mohly projíždět osobní automobily. Pokud by žalobce nebo jiný údajný pachatel přestupku řídil vozidlo mimo komunikaci k tomu určenou, byl by jistě postižen přísněji a jeho jednání jinak kvalifikováno, než jako přestupek v blokovém řízení se sazbou pokuty 500,- Kč. Rozhodnutí v blokovém řízení (§ 84 a násl. zákona o přestupcích) je vydáno vystavením pokutového bloku a jeho podpisem obviněným z přestupku. Žalobce namítá, že v tomto případě nepodepsal žádný záznam o přestupku nebo pokutový blok a podpis na pokutovém bloku neodpovídá jeho podpisu, viz jeho podpis na plné moci, která je přílohou žaloby. Jednou z podmínek přípustnosti vydání rozhodnutí v blokovém řízení je podle § 84 odst. 1 zákona o přestupcích skutečnost, že osoba, která se měla přestupku dopustit, je ochotna pokutu zaplatit. Další podmínkou podávanou z téhož ustanovení, jež musí být kumulativně s první podmínkou splněna, pak je, že přestupek je spolehlivě zjištěn. Žalobce nikdy nesvolil k zaplacení pokuty, nezaplatil ji a jak vyplývá z obsahu pokutového bloku, přestupek není ani spolehlivě zjištěn ve smyslu, že chybí věrohodné a čitelné označení přestupku. Žalovaná by měla výpisem z účetní evidence doložit, že skutečně eviduje platbu za údajný přestupek, který byl předmět napadeného rozhodnutí. Dále by měla žalovaná doložit Služební záznam s vysvětlením vnitřních rozporů a vad pokutového bloku. Žalobce neměl vzhledem k nepřítomnosti na místě žádnou možnost odmítnout projednat přestupek v blokovém řízení a vyslovit souhlas či nesouhlas se sankcí. Žalobce neměl možnost využít práva na podání opravného prostředku a vést příslušné správní řízení, tedy nespokojit se s ukončením věci v blokovém řízení.

Materiálně vzato jedná se tu o žádost o obnovu řízení.

Žalobcův případ, kterým se právě zabývá zdejší soud, vykazuje obdobu s případem, o němž rozhoduje Nejvyšší správní soud pod sp. zn. 1 As 21/2010 (viz níže).

Řízení o přestupcích je upraveno v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o přestupcích*“).

Není-li v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o přestupcích zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“ nebo „*spr. ř.*“).

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*soudní řád správní*“ nebo „*s.ř.s.*“).

Klíčové je tu zodpovězení otázky, jaké jsou možnosti [následně] obrany proti uložení pokuty v blokovém řízení podle § 84 až 86 zákona o přestupcích (podle správního řádu a ve správním soudnictví).

V tomto ohledu došel Nejvyšší správní soud postupně zejména k těmto názorům: „*K žalobě o zrušení rozhodnutí správního orgánu, jímž byl zamítnut návrh na povolení obnovy ve správním řízení, není dána žalobní legitimace podle § 65 odst. 1 s.ř.s. Takovou*

žalobu je třeba odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s., neboť žalobce se domáhal přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle § 68 písm. e) s.ř.s. ve spojení s § 70 písm. a) s.ř.s. vyloučeno.“ [usnesení ze dne 30.10.2003, čj. 6 A 104/2002-40, k dispozici na www.nssoud.cz], „Pokud soudní řád správní označuje za nepřipustnou žalobu proti správnímu rozhodnutí, vůči němuž žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky [§ 68 písm. a) s.ř.s.], tím spíše (a *minori ad maius*) musí být nepřipustná žaloba proti rozhodnutí (zde: rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení podle § 84 a násl. zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích), které bylo vydáno v důsledku souhlasu účastníka řízení, a tedy jeho vědomého rozhodnutí, že přestupek nebude projednáván v řízení, jehož předmětem by bylo skutkové i právní posouzení jeho jednání.“ [rozsudek ze dne 29.12.2004, čj. 6 As 49/2003-46, publikovaný pod č.505/2005 Sb. NSS] a „Jestliže byl přestupek projednán v blokovém řízení podle § 84 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, je obnova řízení podle § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu z roku 1967 z povahy věci vyloučena, neboť podmínkou *sine qua non* tohoto řízení je souhlas obviněného se zjištěním přestupku a uložení sankce.“ [rozsudek ze dne 6.2.2008, čj. 3 As 58/2007-117, k dispozici na www.nssoud.cz].

Z těchto judikátů plyne, že proti [rozhodnutí o] uložení pokuty v blokovém řízení nelze podat ani žádost o obnovu řízení (§ 100 spr. ř.), ani žalobu ve správním soudnictví (§ 65 s.ř.s.); kdyby správní orgán možnost obnovy řízení připustil, ale žádost pro nesplnění podmínek obnovy zamítl, ani žaloba proti [rozhodnutí o odvolání proti] rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení by nebyla ve správním soudnictví přípustná. Jinak řečeno: podle stávající judikatury Nejvyššího správního soudu se pokutě uložené v blokovém řízení podle § 84 až 86 zákona o přestupcích (jejím důsledkům) nelze bránit ani instanční cestou, ani soudním přezkumem.

Výše uvedené však nepředstavuje jediné možné názory na obranu proti uložení pokuty v blokovém řízení podle § 84 až 86 zákona o přestupcích.

K názoru, který je odlišný od shora citovaných názorů, dospěl při svém rozhodování první senát Nejvyššího správního soudu. V souladu s § 17 odst. 1 s.ř.s. proto usnesením ze dne 22.9.2010, čj. 1 As 21/2010-47, postoupil věc k rozhodnutí rozšířenému senátu.

V části III.A tohoto usnesení, v níž pojednal o „obnově správního řízení o přestupku“, došel první senát Nejvyššího správního soudu k tomuto názoru: „*Správní řád (a to starý ani nový) žádnou výjimku z možnosti obnovy v případě blokových řízení nezná. Nepřipustnost obnovy řízení je pro tyto případy vytvořena teprve judikaturou zdejšího soudu. První senát nicméně nesdílí názor, že lze teprve soudcovskou cestou vytvořit takovouto výjimku, v podstatě namísto zákonodárce. První senát tu odkazuje na ústavněprávní zásadu „in dubio pro libertate“, podle níž je-li k dispozici vícero výkladů veřejnoprávní normy, je třeba volit ten, který vůbec, resp. co nejméně, zasahuje do toho kterého základního práva či svobody. Tento princip plyne přímo z ústavního pořádku (čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 4 Ústavy nebo čl. 2 odst. 3 a čl. 4 Listiny). Jde o strukturální princip liberálně demokratického státu, vyjadřující prioritu jednotlivce a jeho svobody před státem Právě uvedená úvaha je o to významnější v této kauze, neboť jde o přestupkové právo, tedy správní trestání.*“.

V části III.B uvedeného usnesení, v níž se zabýval „soudním přezkumem zamítnutí návrhu na povolení obnovy ve správním řízení“, došel první senát Nejvyššího správního soudu k tomuto názoru: „Rozšířený senát se k obecným požadavkům na rozhodnutí [které se přezkoumává ve správním soudnictví] vyjádřil v podobné otázce v usnesení ze dne 26.6.2007, čj. 5 As 13/2006-51 takto: „ ... rozhodnutí“, které lze napadnout žalobou v řízení podle § 65 s.ř.s., je stabilní judikaturou charakterizováno tím, že bez ohledu na svou formální podobu zasahuje do subjektivních práv fyzické nebo právnické osoby ať již způsobem konstitutivním nebo deklaratorním (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Ten, kdo tvrdí, že takové rozhodnutí přímo zasáhlo do jeho práv (stanovilo mu povinnosti), je oprávněn k žalobě. Podle § 65 odst. 1 [s.ř.s.] je dále k žalobě legitimován také ten, kdo tvrdí, že v řízení předcházejícím vydání rozhodnutí, jímž mu bylo zasaženo do práv, byla porušena jeho práva procesní.“ ... Ze spisového materiálu i povahy věci je zřejmé, že rozhodnutí, kterým je zamítnut návrh na obnovu řízení, představuje zásah do stěžovatelských subjektivních práv a povinností, a nelze je podřadit pod rozhodnutí striktně procesní povahy. První senát dospěl k názoru, že rozhodnutí, kterým správní orgán zamítl návrh na obnovu řízení, je rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s.ř.s. a je přezkoumatelné ve správním soudnictví.“.

V závěru usnesení o postoupení věci první senát Nejvyššího správního soudu navrhuje rozšířenému senátu, aby vyslovil závěr, podle něhož obnova řízení dle § 100 odst. 1 písm. a) spr. ř. je možná i v případě přestupku, který byl projednán v blokovém řízení, a aby přijal závěr, podle něhož je zamítnutí návrhu na obnovu správního řízení soudně přezkoumatelným rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s.

Současně zdejší soud upozorňuje na potřebu pečlivého studia argumentace užitě v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22.9.2010, čj. 1 As 21/2010-47 (k dispozici na www.nssoud.cz).

Samosoudce zdejšího soudu, který tuto věc rozhoduje, plně sdílí odlišný názor prvního senátu Nejvyššího správního soudu. I když z dostupných informací není patrné, že by rozšířený senát Nejvyššího správního soudu již závěry prvního senátu akceptoval (ať už jako pravidlo nebo jako výjimku z pravidla v takových případech, kdy souhlas s blokovým řízením neměl dát účastník, nýbrž jeho bratr, či kdy účastník neměl být přítomen v místě, kde mělo dojít ke spáchání přestupku), nelze podle názoru tohoto samosoudce dále vyčkávat už proto, že postupem času by mohla uplynout objektivní lhůta, v níž lze obnovu řízení povolit, a mohly by se stát nedostupnými podklady, z nichž lze činit skutková zjištění, a proto je o aktuálně řešené věci rozhodnuto v souladu s výše uvedeným názorem prvního senátu Nejvyššího správního soudu, aniž bylo vyčkáno sjednocujícího rozhodnutí rozšířeného senátu.

Připustíme-li (obecně či jako výjimku) možnost [následné] obrany proti uložení pokuty v blokovém řízení podle § 84 až 86 zákona o přestupcích, musíme zodpovědět také otázku, kdy se lze domáhat ochrany svých práv ve správním soudnictví v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, tj. zda podmínkou podání žaloby podle dílu 1 hlavy druhé části třetí soudního řádu správního je či není [bezvýsledné] vyčerpání obnovy řízení na žádost účastníka čili zda se žalobou napadá již samo uložení pokuty v blokovém řízení nebo až [rozhodnutí o odvolání proti] rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení.

Zdejší soud má za to, že není možné otevřít obě cesty, ochrana práv účastníka řízení by tak byla nesystémová a neorganická; ze subsidiarity ochrany poskytované ve správním soudnictví pak plyne, že podmínkou podání žaloby musí být vyčerpání obnovy řízení na žádost účastníka.

Zbývá tudíž vyřešit, co má soud učinit v případě, že žalobce – aniž vyčerpá obnovu řízení na žádost účastníka – brojí přímo proti uložení pokuty v blokovém řízení. V úvahu připadá zejména odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s.ř.s. (a poučení účastníka, že může podat žádost o obnovu řízení ke správnímu orgánu k tomu příslušnému) nebo odmítnutí žaloby a postoupení věci k vyřízení opravného prostředku (žádosti účastníka o obnovu řízení) správnímu orgánu k tomu příslušnému podle § 46 odst. 5 s.ř.s.

Podle § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný. Podle § 68 písm. a) s.ř.s. je žaloba nepřipustná také tehdy, nevyčerpá-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného.

Podle § 46 odst. 5 věty první s.ř.s. podal-li navrhovatel návrh proto, že se řídil nesprávným poučením správního orgánu o tom, že proti jeho rozhodnutí není přípustný opravný prostředek, soud z tohoto důvodu tento návrh odmítne a věc postoupí k vyřízení opravného prostředku správnímu orgánu k tomu příslušnému.

Ani jedno z těchto řešení není, jak patrně, na daný případ aplikovatelné beze zbytku. V případech tohoto typu má ovšem soud za to, že vzhledem k tomu, že žalobce jako účastník řízení by měl být ze strany státních orgánů zatěžován co možná nejméně a podle možností by se mu mělo vycházet vstříc i ohledně neproblematičnosti zachování lhůt k podání žádosti o obnovu řízení, je adekvátnější postupovat podle § 46 odst. 5 s.ř.s. *per analogiam*. Zároveň je třeba připomenout, že se tak děje za situace, kdy názory prezentované Nejvyšším správním soudem zde žel postrádají kýženou jednotu.

Lze tedy shrnout, že jestliže je podána žaloba proti uložení pokuty v blokovém řízení (§ 84 až 86 zákona o přestupcích), aniž byla vyčerpána žádost účastníka o obnovu řízení podle § 100 spr. ř., soud podle § 46 odst. 5 s.ř.s. *per analogiam* takovou žalobu odmítne a věc postoupí k vyřízení opravného prostředku (žádosti o obnovu řízení) správnímu orgánu k tomu příslušnému.

Vzhledem k uvedenému soud podle § 46 odst. 5 s.ř.s. *per analogiam* usnesením podanou žalobu odmítl a věc postoupil k vyřízení žádosti o obnovu řízení žalované.

Po nabytí právní moci tohoto usnesení bude žalované předán i příslušný spisový materiál.

Soud se s ohledem na povahu zde řešeného sporu nezabýval a zabývat ani nemohl včasností nebo dokonce důvodností žádosti žalobce o obnovu řízení. Bude na Městské policii Karlovy Vary jako správním orgánu k tomu příslušnému, aby posoudila včasnost a eventuálně též důvodnost žádosti o obnovu řízení. Soud tu jen konstatuje, že podle § 46 odst. 5 věty druhé s.ř.s. byl-li návrh podán včas u soudu, platí, že opravný prostředek byl podán včas.

Vzhledem k tomu, že řízení o žalobě bylo skončeno procesním rozhodnutím, soud se nezabýval věcnými argumenty obsaženými v žalobě.

Jelikož žalobu nelze projednat věcně, soud nevyzýval žalovanou k předložení správního spisu a jejího vyjádření k podané žalobě.

Žaloba byla před prvním jednáním odmítnuta, a proto soud podle § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, vrátí z účtu soudu zaplacený soudní poplatek za žalobu.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3 věty první s.ř.s., podle něhož žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 27. září 2012

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková